

FORSTÅELSESPAPIR OM EGENTLIG MILITÆRTJENESTE

En arbejdsgruppe bestående af repræsentanter fra Forsvarsministeriet, Forsvarskommandoen, Forsvarets Personeltjeneste, Centralforeningen for Stampersonel, Hærens Konstabel- og Korporalforening samt Hovedorganisationen af Officerer i Danmark blev nedsat på et møde den 13. december 2012 i Forsvarsministeriet.

Formålet med arbejdsgruppen var at nå frem til en fælles forståelse af aftalen om egentlig militærtjeneste, som er indgået mellem forsvarsministeren og beskæftigelsesministeren.

Det er hensigten, at arbejdsgruppens resultat, jævnfør nedenfor, indarbejdes i Forsvarskommandoens arbejdsmiljødirektiv 061-1 [nu FPSBST 061-1] som et supplement til den eksisterende tekst.

Arbejdsgruppens resultater Der er situationer, hvor dele af arbejdsmiljølovgivningen - der i øvrigt er gældende for arbejde udført i Forsvaret, med de i loven anførte begrænsninger - kan fraviges. Dette er tilfældet, hvis arbejdet udføres af militære og kan henregnes til egentlig militærtjeneste jf. de tre betingelser i aftalen egentlig militærtjeneste.

Egentlig militærtjeneste omfatter arbejde der:

- udføres af det militære personels landbaserede enheder, herunder værnepligtige, uanset på hvilken måde de måtte være tilknyttet Forsvaret samt medlemmer af Hjemmeværnet, og
- udføres i den del af Forsvarets operative virksomhed, herunder militær uddannelses- og øvelsesvirksomhed, der foregår med henblik på løsning af de beredskabsmæssige, antiterrormæssige, fredsskabende, fredsbevarende samt krigsmæssige opgaver, der påhviler dem, og
- som er planlagt i et øvelses- eller uddannelsesdirektiv eller tilsvarende direktiv med betegnelse, omfang, placering og tidsramme mv. for aktiviteten.

Ved anvendelse af aftalen om egentlig militærtjeneste, skal arbejdet i videst muligt omfang foregå under hensyntagen til arbejdsmiljølovgivningen, herunder arbejdsmiljølovens kapitel 9 om hvileperioder og fridøgn. Økonomiske hensyn kan ikke, under egentlig militærtjeneste, hjemle fravigelse af kapitel 9 om hvileperiode og fridøgn.

I videst muligt omfang fortolkes, i denne forbindelse, som anvendelse af lovens fulde omfang, såfremt det ikke hindrer en effektiv opgaveløsning. Der skal således være tale om specifikke aktiviteter, der på afgørende vis taler imod arbejdsmiljølovgivningens fulde anvendelse, lige som personalet skal være gjort bekendt med, at den pågældende opgave/aktivitet udføres som egentlig militærtjeneste. Hindres en effektiv opgaveløsning, anvendes Forsvarets egne uddannelses- og sikkerhedsbestemmelser.

Der er dele af arbejdsmiljøloven, der altid finder anvendelse - også inden for egentlig militærtjeneste. De dele, der finder anvendelse, har til hensigt at sikre, at arbejde, der indebærer et vist faremoment, udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Det gælder blandt andet reglerne om arbejdets udførelse, tekniske hjælpemidler samt stoffer og materialer. Herudover finder reglerne om flere arbejdsgivere på samme arbejdssted, reglerne om leverandører og bygherrer samt reglerne om vejtransport anvendelse.

Selve forberedelsen/planlægningen af operativ virksomhed samt afrigning, oprydning og beredskabseftersyn vil ikke være omfattet af egentlig militærtjeneste, ligesom støttevirksomheden i forbindelse hermed, såsom logistikplanlægningen, ikke er omfattet. Den almindelige drift af materiel, herunder reparation og vedligeholdelse, vil heller ikke være omfattet.

Chefen for niveau II myndigheden skal sikre, at myndighedens udførende chefer og ledere gøres opmærksom på aftalen om egentlig militærtjeneste (gengivet i Forsvarskommandoens arbejdsmiljødirektiv), herunder chefernes ansvar i forhold til at følge arbejdsmiljølovens bestemmelser på området.